Kunsill
tal-Unjoni Ewropea

Brussell, 19 ta' Diċembru 2023
(OR. en)

16273/23

Fajl Interistituzzjonali:
2023/0443 (NLE)

ENER 669
ENV 1436
COMPET 1214
TRANS 562
CONSOM 455
IND 659
ECOFIN 1323
FISC 282

ATTI LEĠISLATTIVI U STRUMENTI OĦRA

Suġġett:	REGOLAMENT TAL-KUNSILL li jemenda r-Regolament (UE) 2022/2578 fir-rigward tal-estensjoni tal-perjodu ta' applikazzjoni tiegħu

REGOLAMENT TAL-KUNSILL (UE) 2023/…

ta' …

li jemenda r-Regolament (UE) 2022/2578
fir-rigward tal-estensjoni tal-perjodu ta' applikazzjoni tiegħu

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikolu 122(1) tiegħu,

Wara li kkunsidra l-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Billi:

(1) Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2022/2578[1] jistabbilixxi mekkaniżmu ta' korrezzjoni tas-suq ("MCM") temporanju għall-ordnijiet magħmula għan-negozjar ta' derivattivi marbuta mal-punti ta' negozjar virtwali ("VTPs") tal-Unjoni b'maturitajiet bejn xahar bil-quddiem u sena bil-quddiem. Għalhekk il-mekkaniżmu ta' korrezzjoni tas-suq japplika għal kwalunkwe derivattiv ta' komodità, innegozjat f'suq regolat, li l-bażi tiegħu tkun tranżazzjoni fil-gass fi kwalunkwe VTP fl-Unjoni.

(2) Il-mekkaniżmu ta' korrezzjoni tas-suq għandu jiġi attivat meta jseħħ avveniment ta' korrezzjoni tas-suq, jiġifieri, meta l-prezz tas-saldu tad-derivattivi tat-Title Transfer Facility ("TTF") front-month, kif ippubblikat minn ICE Endex B.V. (l-Olanda), jaqbeż EUR 180/MWh u jkun EUR 35 ogħla mill-prezz ta' referenza għal 3 ijiem tax-xogħol. Ir-Regolament (UE) 2022/2578 jistabbilixxi limitu dinamiku tal-offerti, li skontu, malli jseħħ avveniment ta' korrezzjoni tas-suq, l-operaturi tas-suq ma għandhomx jaċċettaw u l-parteċipanti fis-suq ma għandhomx jissottomettu ordnijiet għal derivattivi bi prezzijiet ta' EUR 35/MWh ogħla mill-prezz ta' referenza ppubblikat mill-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni tar-Regolaturi tal-Enerġija (ACER) fil-jum ta' qabel.

---

[1] Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2022/2578 tat-22 ta' Diċembru 2022 li jistabbilixxi mekkaniżmu ta' korrezzjoni tas-suq biex jipproteġi liċ-ċittadini tal-Unjoni u lill-ekonomija kontra prezzijiet eċċessivament għoljin (ĠU L 335, 29.12.2022, p. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2578/oj).

(3) Fir-rapporti ta' valutazzjoni tal-effetti tagħhom ippubblikati fl-1 ta' Marzu 2023 f'konformità mal-Artikolu 8 tar-Regolament (UE) 2022/2578, l-Awtorità Ewropea tat-Titoli u s-Swieq (ESMA) u l-ACER analizzaw għadd ta' indikaturi biex jivvalutaw l-impatt tal-mekkaniżmu ta' korrezzjoni tas-suq mid-dħul fis-seħħ ta' dak ir-Regolament. L-ESMA u l-ACER ikkonkludew li l-mekkaniżmu ta' korrezzjoni tas-suq ma kienx ġie attivat u li ma kien irriżulta l-ebda effett negattiv fuq is-sigurtà tal-provvista, il-fluss intra-Unjoni tal-gass jew l-istabbiltà finanzjarja sakemm ġew ippubblikati r-rapporti rispettivi tagħhom.

(4) Filwaqt li tibni fuq l-indikaturi analizzati mill-ESMA u mill-ACER fir-rapporti tagħhom tal-1 ta' Marzu 2023, il-Kummissjoni estendiet l-analiżi biex tivvaluta l-iżviluppi tas-suq sussegwenti għall-perjodu ta' żmien analizzat minn dawk ir-rapporti. Ma ġie identifikat l-ebda effett negattiv minn meta daħal fis-seħħ ir-Regolament (UE) 2022/2578 u l-mekkaniżmu ta' korrezzjoni tas-suq qatt ma ġie attivat.

(5) Madankollu, għad hemm diffikultajiet serji għas-sigurtà tal-provvista tal-enerġija tal-Unjoni. Is-sitwazzjoni globali fis-suq tal-gass għadha ssikkata ħafna. Il-prezzijiet tal-gass għadhom konsiderevolment ogħla milli kienu qabel il-bidu tal-kriżi fl-Ewropa wara li r-Russja għamlet użu mill-enerġija bħala arma u l-gwerra ta' aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna, b'konsegwenzi inevitabbli fuq il-kapaċità tal-akkwist taċ-ċittadini tal-Unjoni u fuq l-kompetittività tan-negozji tal-Unjoni.

(6) Il-volatilità tas-suq tal-gass hija wkoll konsegwenza tal-issikkar tas-suq li jirriżulta minn riskji ġeopolitiċi, u tirrappreżenta riskju addizzjonali għall-ekonomija tal-Unjoni. L-episodji ta' volatilità qawwija tal-prezzijiet osservati fis-sajf u fil-bidu tal-ħarifa tal-2023, meta l-prezzijiet żdiedu b'aktar minn 50 % fi ftit ġimgħat, juru li s-swieq għadhom fraġli u għadhom vulnerabbli saħansitra għal xokkijiet relattivament żgħar fuq id-domanda u l-provvista, kif muri mill-movimenti fil-prezzijiet wara avvenimenti reċenti bħall-istrajk fil-faċilitajiet Awstraljani tal-gass naturali likwifikat (LNG), jew l-interruzzjoni tal-Balticconnector. Il-kriżi li għaddejja fil-Lvant Nofsani tikkostitwixxi riskju ġeopolitiku sinifikanti addizzjonali b'impatt potenzjali fuq il-prezzijiet u l-provvista tal-gass.

(7) Is-swieq globali tal-gass bħalissa huma ssikkati ħafna u huma mistennija li jibqgħu ssikkati għal ċertu żmien. Il-provvista globali tal-LNG kibret biss b'mod modest f'dawn l-aħħar sentejn minħabba żidiet limitati fil-kapaċità tal-likwefazzjoni, qtugħ fil-faċilitajiet ewlenin tal-esportazzjoni u tnaqqis fil-provvista tal-gass ta' alimentazzjoni fl-impjanti tal-LNG. Kapaċità ġdida sinifikanti ta' likwefazzjoni tal-LNG hija mistennija li ssir operattiva biss matul l-2025. Għalhekk, il-bilanċi tas-suq huma mistennija li jibqgħu prekarji fil-futur immedjat.

(8) Barra minn hekk, minħabba t-tnaqqis sinifikanti fl-importazzjonijiet tal-gass mill-pipelines Russi matul l-aħħar sena, id-disponibbiltà tal-provvisti tal-gass lejn l-Unjoni hija inqas b'mod konsiderevoli meta mqabbla mas-sitwazzjoni ta' qabel il-kriżi. Bil-livell attwali ta' importazzjonijiet tal-gass, l-Unjoni hija mistennija li tirċievi madwar 20 biljun metru kubu (bcm) ta' gass mill-pipelines Russi fl-2023, madwar 110 bcm inqas mill-2021. Għalhekk, għad hemm riskju serju li jkun hemm skarsezzi tal-gass fl-Unjoni fuq terminu qasir. Minħabba l-kundizzjonijiet issikkati tas-suq bħalissa, il-prezzijiet jistgħu jerġgħu jogħlew bħala riżultat ta' avvenimenti imprevedibbli u xokkijiet għal għarrieda bħal: rikorrenza fid-domanda Asjatika għal-LNG, li tista' tnaqqas id-disponibbiltà tal-gass fis-suq globali tal-gass; kundizzjonijiet estremi tat-temp li potenzjalment jaffettwaw il-ħżin tal-enerġija idroelettrika u l-produzzjoni nukleari, li jkunu jeħtieġu rikors akbar għall-ġenerazzjoni tal-enerġija li taħdem bil-gass, u aktar interruzzjonijiet possibbli fil-provvista tal-gass, inkluż waqfien totali tal-importazzjonijiet tal-gass mir-Russja, u aktar interruzzjonijiet fl-infrastrutturi kritiċi, bħall-atti ta' sabotaġġ kontra l-pipeline NordStream 1 f'Settembru 2022 jew l-interruzzjoni tal-pipeline Balticconnector f'Ottubru 2023.

(9) Diffikultajiet serji persistenti jesponu lill-Unjoni kollha għal riskji ta' skarsezza ta' enerġija u ta' prezzijiet għoljin tal-enerġija. Il-livell tal-prezzijiet tal-gass jista' jkollu impatt negattiv fuq is-sitwazzjoni ekonomika tal-Unjoni, fuq il-kompetittività industrijali tagħha u fuq il-kapaċità tal-akkwist taċ-ċittadini tagħha.

(10) F'dawk il-kundizzjonijiet, b'mod partikolari f'sitwazzjoni ta' diversi riskji ġeopolitiċi b'impatt potenzjali fuq il-prezzijiet tal-gass, il-biża' ta' skarsezza tista' twassal għal reazzjonijiet sinifikanti kbar li jista' jkollhom riperkussjonijiet serji fuq il-prezzijiet tal-gass. Minħabba l-bilanċ issikkat bejn il-provvista u d-domanda attwalment, anke interruzzjonijiet moderati fil-provvista tal-gass jista' jkollhom impatt drammatiku fuq il-prezzijiet tal-gass u jista' jikkawżaw ħsara serja u dejjiema lill-ekonomija u liċ-ċittadini tal-Unjoni.

(11) Fl-eqqel tal-kriżi, l-Unjoni adottat rispons b'saħħtu u kkoordinat biex tipproteġi liċ-ċittadini tagħha u lill-ekonomija tagħha kontra prezzijiet eċċessivament għoljin u biex tiżgura li l-gass jgħaddi lill-konsumaturi kollha fil-bżonn b'mod transfruntier, inkluż f'sitwazzjonijiet ta' skarsezza tal-gass. Ir-rispons tal-Unjoni skont il-Pjan REPowerEU kif imħabbar mill-Kummissjoni fil-komunikazzjoni tagħha tat-18 ta' Mejju 2022, u l-inizjattivi sussegwenti, inklużi l-miżuri stabbiliti fir-Regolament (UE) 2022/2578, ikkontribwew għal titjieb tas-sitwazzjoni. Jekk dawk il-miżuri ma jibqgħux japplikaw, is-sitwazzjoni stabbli, għalkemm fraġli li l-Unjoni kisbet tkun fil-periklu u r-reżiljenza għal avvenimenti futuri possibbli u xokkijiet għal għarrieda jiddeterjoraw.

(12) Peress li l-Unjoni hija suq uniku u t-TTF fl-Olanda normalment titqies bħala l-indikatur tal-ipprezzar "standard" fis-swieq tal-gass Ewropej, il-prezzijiet għoljin tal-gass għad-derivattivi marbuta mat-TTF ikollhom konsegwenzi serji fl-Istati Membri kollha, għalkemm possibbilment fi gradi differenti skont l-Istat Membru. Id-derivattivi marbuta mal-VTPs l-oħra kollha fl-Unjoni jenħtieġ li jibqgħu inklużi wkoll fl-estensjoni tal-perjodu ta' applikazzjoni tar-Regolament (UE) 2022/2578 sabiex jiġu evitati bidliet possibbli tan-negozjar għal derivattivi marbuta ma' VTPs oħra li jistgħu jwasslu għal distorsjonijiet fis-swieq tal-enerġija jew dawk finanzjarji tal-Unjoni. Il-mekkaniżmu ta' korrezzjoni tas-suq isaħħaħ is-solidarjetà tal-Unjoni billi jevita prezzijiet tal-gass eċċessivament għoljin, li mhumiex sostenibbli anke għal perjodi qosra ta' żmien għal ħafna Stati Membri. Il-mekkaniżmu ta' korrezzjoni tas-suq jista' jgħin biex jiġi żgurat li, fi spirtu ta' solidarjetà bejn l-Istati Membri, l-intrapriżi tal-provvista tal-gass fl-Istati Membri kollha jkunu jistgħu jixtru l-gass bi prezzijiet raġonevoli.

(13) Meta jitqies il-fatt li r-Regolament (UE) 2022/2578 se jieqaf japplika fil-31 ta' Jannar 2024, l-estensjoni tal-perjodu ta' applikazzjoni tiegħu tikkostitwixxi miżura ta' emerġenza, fi spirtu ta' solidarjetà bejn l-Istati Membri, bħala risposta għal diffikultajiet serji persistenti fil-provvista tal-enerġija li jinvolvu riskju ta' kriżi imminenti u prezzijiet eċċessivament għoljin.

(14) Barra minn hekk, estensjoni tal-perjodu ta' applikazzjoni tar-Regolament (UE) 2022/2578 hija konsistenti mal-Pjan REPowerEU, li għandu l-għan li jipproteġi liċ-ċittadini u lill-ekonomija tal-Unjoni kontra prezzijiet eċċessivi u nuqqasijiet fil-provvista tal-enerġija.

(15) Dan ir-Regolament għandu jidħol fis-seħħ fl-1 ta' Frar 2024 sabiex tiġi żgurata protezzjoni kontinwa kontra prezzijiet eċċessivament għoljin matul l-istaġun tax-xitwa 2023/2024.

(16) L-estensjoni jenħtieġ li tkunu temporanja u jenħtieġ li tibqa' fis-seħħ sal-31 ta' Jannar 2025. Hija meħtieġa u proporzjonata minħabba n-natura persistenti tad-diffikultajiet serji u riskji għas-sigurtà tal-provvista tal-gass u l-prezzijiet tal-gass tal-Unjoni, u minħabba l-inċertezza tas-sitwazzjoni attwali.

(17) Minħabba li l-objettiv ta' dan ir-Regolament ma jistax jinkiseb b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri, iżda jista' pjuttost jinkiseb aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta miżuri, f'konformità mal-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea. F'konformità mal-prinċipju ta' proporzjonalità kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieġ sabiex jinkiseb dak l-objettiv.

(18) Għalhekk, jenħtieġ li r-Regolament (UE) 2022/2578 jiġi emendat skont dan,

ADOTTA DAN IR-REGOLAMENT:

Artikolu 1

Emenda għar-Regolament (UE) 2022/2578

Fl-Artikolu 12(1) tar-Regolament (UE) 2022/2578, it-tieni sentenza hija sostitwita b'dan li ġej:

"Għandu japplika sal-31 ta' Jannar 2025.".

Artikolu 2

Dħul fis-seħħ

Dan ir-Regolament għandu jidħol fis-seħħ fl-1 ta' Frar 2024.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi …, …

Għall-Kunsill

Il-President